

ΕΕΠΕΚ

Επιστημονική Ένωση για
την Προώθηση της
Εκπαιδευτικής Καινοτομίας

Καρφή 52, Τ.Κ. 41334,
Λάρισα

Τηλ.: 6932078466 -
6972038117

Fax: 211 800 1167

E-mail: info@eepek.gr

URI: www.eepek.gr

Εκπαιδευτικό Δίκαιο

Πρακτικές Εφαρμογές στο Σχολικό Περιβάλλον

Ενότητα 6. Τα Διοικητικά όργανα στη Σχολική Μονάδα

Λέξεις Κλειδιά:

- Διακρίσεις διοικητικών οργάνων
- Νόμιμη υπόσταση
- Συγκρότηση Συλλογικών οργάνων
- De facto διοικητικό όργανο
- Δέσμια αρμοδιότητα

Έχετε ήδη διανύσει μεγάλη διαδρομή μέχρι να φτάσετε στην ενότητα 6. Και τα έχετε καταφέρει εξαιρετικά. Να θυμάστε ότι οι γνώσεις που θα κατακτήσουμε, θα μας βοηθήσουν να ενδυναμώσουμε μια κουλτούρα δημόσιου λειτουργού, ιδιαίτερα υποστηρικτική για το σχολείο μας, αλλά και για την κοινότητα των εκπαιδευτικών.

Στην ενότητα αυτή θα τοποθετήσετε τον εαυτό σας στη θέση του διοικητικού οργάνου και θα ορίσετε το περιεχόμενο του ρόλου σας, ως όργανο που παράγει διοίκηση και διαμορφώνει καταστάσεις.

6.1. Διακρίσεις Διοικητικών Οργάνων

Το διοικητικό όργανο ανήκει στα δημόσια όργανα, δηλαδή είναι όργανο της έννομης τάξης το οποίο έχει την αρμοδιότητα (εκ του νόμου προβλεπόμενη ικανότητα, εξουσία) να θεσπίζει μονομερώς κανόνες δικαίου.

Τα βασικά γνωρίσματα των διοικητικών οργάνων είναι τα ακόλουθα:

- ✓ Ένταξη σε ιεραρχική δομή
- ✓ Ειδική έννομη σχέση προϊσταμένου-υφισταμένου
- ✓ Διευθυντικό δικαίωμα-υποχρέωση υπακοής
- ✓ Πειθαρχικός έλεγχος
- ✓ Προστασία υφισταμένου
- ✓ Μυστικότητα διαδικασιών δράσης των οργάνων
- ✓ Ανάκληση παράνομων πράξεων

Αναγνωρίζετε τα στοιχεία αυτά στο διοικητικό σας ρόλο;

Δραστηριότητα 1

Καταγράψτε τα διοικητικά όργανα που γνωρίζετε στο χώρο της Εκπαίδευσης.

6.1. Διακρίσεις Διοικητικών Οργάνων

- **Άμεσα:** δεν υπόκεινται σε ιεραρχία: Πρόεδρος της Δημοκρατίας και Πρωθυπουργός.
- Κεντρικά (Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Πρωθυπουργός, Υπουργοί).
- Διοριζόμενα.
- Μονοπρόσωπα (π.χ. Διευθυντής Σχολικής Μονάδας).
- Αποφασιστικά (π.χ. Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης)
- **Έμμεσα:** (Υπουργοί και Δημόσιοι Υπάλληλοι).
- Περιφερειακά (Ο.Τ.Α., Αποκεντρωμένη Διοίκηση).
- Αιρετά (ΠΥΣΠΕ-ΠΥΣΔΕ)
- Συλλογικά (Σχολικό Συμβούλιο)
- Γνωμοδοτικά (ΕΔΕΑΥ)

6.2. Η νόμιμη υπόσταση του διοικητικού οργάνου

Να προβλέπεται από τον νόμο

Νόμιμη υπόσταση οργάνου

- Ειδική πράξη εκλογής ή διορισμού.
- Να έχουν τηρηθεί όλες οι προϋποθέσεις που προβλέπουν οι σχετικοί κανόνες δικαίου υπό τις οποίες το φυσικό πρόσωπο που είναι φορέας του οργάνου αποκτά την ιδιότητα διοικητικού οργάνου.

Δεν έχουν τηρηθεί οι προβλεπόμενες διαδικασίες

Ανυπόστατο διοικητικό όργανο

- Χωρίς εκλογή
- Χωρίς διορισμό
- Μετά την ακύρωση εκλογής ή διορισμού
- Μετά την ανάκληση
- Σε περίπτωσης διαθεσιμότητα

Σκεφτείτε την ακύρωση διορισμού
ενός στελέχους της εκπαίδευσης

De facto διοικητικό όργανο

Η πράξη διορισμού ή εκλογής αν και νομικά υποστατή είναι παράνομη,
δημιουργεί όμως αντικειμενικά την επίφαση νομιμότητας.

Ο νόμος προβλέπει:

- ✓ Προστασία καλόπιστου διοικούμενου (ασφάλεια δικαίου)
  - ✓ Έγκυρες διοικητικές πράξεις που εκδίδει
  - ✓ Παύση του οργάνου με ακύρωση ή ανάκληση

6.3. Συλλογικά Όργανα

- ❖ Για τη νόμιμη υπόσταση συλλογικού οργάνου χρειάζεται η προηγούμενη **έκδοση πράξης συγκρότησής του**.
- ❖ Εάν το όργανο περιλαμβάνει και μέλη λόγω ορισμένης ιδιότητας (*ex officio*), αρκεί η αναφορά της υπηρεσιακής ιδιότητας που τα προσδιορίζει επακριβώς.

Σκεφτείτε μια επιτροπή που συγκροτεί ο Διευθυντής του σχολείου, προκειμένου να αξιολογήσει προσφορές για πολυήμερη εκδρομή. Ποιο *ex officio* συμμετέχει υποχρεωτικά;

- ❖ Απαιτούνται τουλάχιστον τρία (3) μέλη
- ❖ Στις συνεδριάσεις του μετέχουν όλα τα τακτικά μέλη ή τα αναπληρωματικά σε περίπτωση κωλύματος

Κανόνες συγκρότησης συλλογικών οργάνων.

Ο ορισμός του ίδιου προσώπου με περισσότερες από μία ιδιότητες δεν επιτρέπεται.

Ο πρόεδρος και ο γραμματέας ορίζονται στην πράξη συγκρότησης

Σκεφτείτε την Ε.Δ.Ε.Α.Υ. σε μια σχολική μονάδα
{Επιτροπή Διεπιστημονικής Εκπαιδευτικής
Αξιολόγησης και Υποστήριξης}

Αν ο διορισμός μέλους του συλλογικού οργάνου είναι παράνομος, τότε το όργανο δεν έχει νόμιμη υπόσταση

Είτε γνωστοποίηση στο Φ.Ε.Κ. ή άλλη προβλεπόμενη γνωστοποίηση

Δραστηριότητα 2

Καταγράψτε α) τα συλλογικά όργανα που συνδέονται με τη λειτουργία της σχολικής μονάδας και β) τα συλλογικά όργανα (π.χ. επιτροπές) που δημιουργούνται για την αντιμετώπιση πρόσκαιρων ζητημάτων στη σχολική μονάδα.

6.4. Αρμοδιότητα των Διοικητικών Οργάνων

Είναι η ικανότητα του διοικητικού οργάνου να θεσπίζει με πράξεις του κανόνες δικαίου μονομερώς ή με συμβάσεις ή να συμβάλλει στη θέσπιση τέτοιων κανόνων.

Αποφασιστική αρμοδιότητα: έκδοση διοικητικής πράξης

Γνωμοδοτική αρμοδιότητα: διατύπωση γνώμης ή πρότασης

Υποχρεωτική γνωμοδοτική αρμοδιότητα: διοικητικό όργανο γνωμοδοτεί, προκειμένου να υποχρεώσει άλλο διοικητικό όργανο να εκδώσει διοικητική πράξη ίδιου περιεχομένου

- **Μπορεί ένα διοικητικό όργανο να μεταβιβάσει τις αρμοδιότητές του;** Η αρμοδιότητα που έχει ανατεθεί σε ορισμένο όργανο δεν μπορεί νόμιμα να ασκηθεί από άλλο όργανο, ακόμη και ανώτερο του αρμοδίου, εκτός αν υπάρχει ρητή αντίθετη ρύθμιση.
- **Μπορεί ένα διοικητικό όργανο να εξουσιοδοτήσει άλλο διοικητικό όργανο να υπογραφεί αντί αυτού;** Ναι είναι δυνατή η παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής με ειδική πράξη, συνήθως σε ιεραρχικά υφιστάμενό του.
- **Είναι δυνατή η αναπλήρωση ενός διοικητικού μονοπρόσωπου οργάνου;** Ναι. Αρκεί να προβλέπεται από διατάξεις και να ορίζεται το χρονικό διάστημα της αναπλήρωσης (ενδεικτική προθεσμία)

Πρακτικό 1

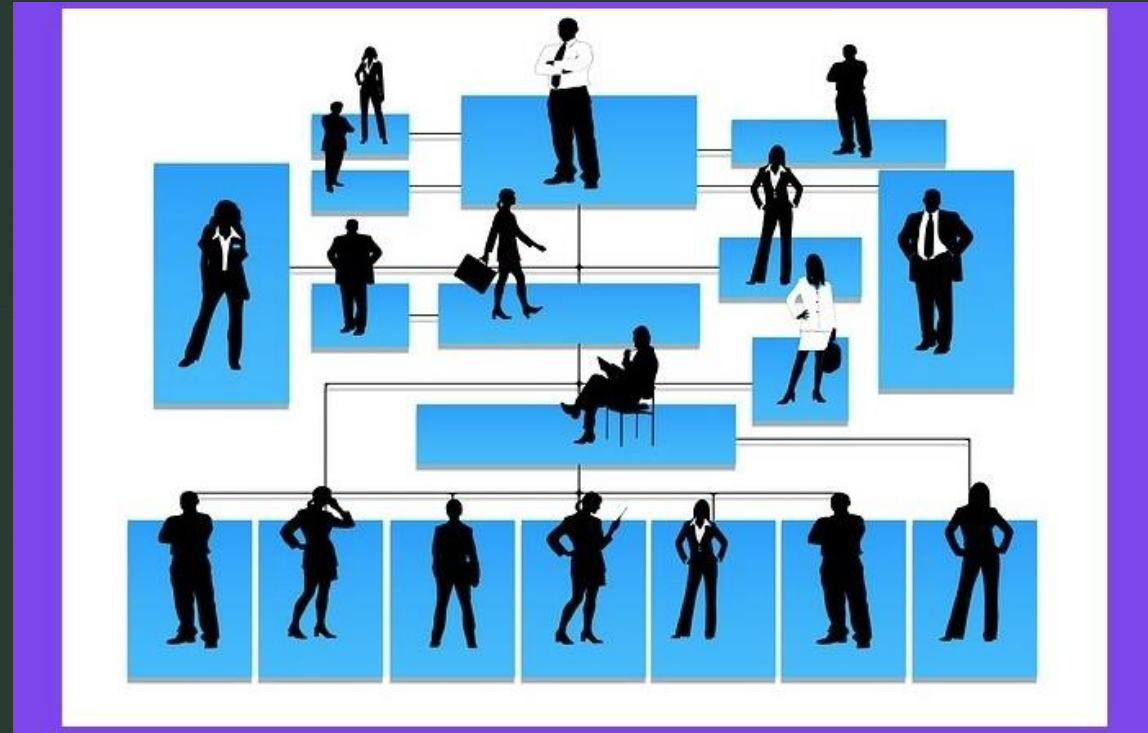
Ο Διευθυντής ενός Λυκείου πρόκειται να συνοδεύσει την πολυήμερη εκπαιδευτική εκδρομή της Γ΄ τάξης.

Διερευνήστε τα παρακάτω θέματα:

A) Θα μεταβιβάσει, θα εξουσιοδοτήσει ή θα ορίσει αναπληρωτή;

B) Ποιο διοικητικό όργανο θα λειτουργήσει στη θέση του; Για ποιο λόγο;

Γ) Απαιτείται έγγραφη διοικητική πράξη; Ποιος θα τη συντάξει; Σε ποιο βιβλίο της σχολικής μονάδας θα συνταχθεί; Θα κοινοποιηθεί; Αν ναι, σε ποιον ή ποιους;

6.5. Δέσμια αρμοδιότητα και διακριτική ευχέρεια των Διοικητικών Οργάνων

Δέσμια αρμοδιότητα

- Η υποχρέωση του διοικητικού οργάνου να εκδώσει διοικητική πράξη, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται από το νόμο.

Διακριτική Ευχέρεια

- Ανατρέξτε στην ενότητα 3 να θυμηθείτε το περιεχόμενο του όρου.
- Στην περίπτωση αυτή, το διοικητικό όργανο μπορεί, αλλά δεν είναι υποχρεωμένο να εκδώσει μια διοικητική πράξη

Δραστηριότητα 3

Σκεφτείτε μία περίπτωση, όπου ο Διευθυντής Εκπαίδευσης υποχρεούται σε έκδοση διοικητικής πράξης (δέσμια αρμοδιότητα) και μία περίπτωση όπου ο Σύλλογος Διδασκόντων έχει τη διακριτική ευχέρεια να εκδώσει διοικητική πράξη.

Κάποτε ηγέτης ήταν αυτός με την περισσότερη σωματική δύναμη. Σήμερα είναι αυτός που μπορεί να συνεννοηθεί με τους ανθρώπους.
Μαχάτμα Γκάντι

